

FERHAT ÜNLÜ

Firar-iade kısılcında terör

Avrupa Birliği ve NATO'nun kalbi Brüksel'de 34 kişinin ölümüyle sonuçlanan terör saldırısında intihar eylemcisi olarak rol alan İbrahim El Bakraoui, saldırıdan önce çöp kutusuna bir 'intihar terörizmi notu' bıraktı. Notta şöyle yazıyordu:

"Her yerde beni arıyorlar. Artık güvende değilim. Cezaevinde çürümek değil, ölümsüz olmak istiyorum."

Geçen hafta bu köşede işlediğimiz 'intihar terörizmi'nin beslendiği habis kaynakları üç cümleyle gözler önüne seren bu notun, istihbari ve polisye açıdan asıl dikkat çekici bölümü ilk cümle. Terörist, "Her yerde beni arıyorlar" diyor. Yani arandığını biliyor. 2010 yılında Belçika'da polise ateş açmak gibi vahim suçlara adı karışmış. Bir soygun sırasında polise Kalaşnikof'la ateş açmaktan 9 yıl hapis cezasına çarptırılmış.

Daha enteresani, 11 Temmuz 2015'te Gaziantep Emniyet Müdürlüğü'nce Türkiye'den Suriye'ye geçmek isterken yakalanmış ve Terörle Mücadele polislerince sorgulandıktan sonra sınır dışı edilmiş. Sınır dışı işlemi 14 Temmuz'da Belçika Büyükelçiliği'ne bir yazı ile iletilmiş. Ancak Belçika, kendi vatandaşı olan teröristi almaya yanaşmayınca El Bakraoui, Hollanda'ya iade edilmiş ve durum yine bir yazı ile oraya da bildirilmiş. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan bu manşetlik bilgiyi geçtiğimiz günlerde resmi temaslarda bulunmak üzere Türkiye'ye gelen Romanya Cumhurbaşkanı Klaus Iohannis ile düzenlediği ortak basın toplantısında açıkladı.

Gizli servisleri ve polis teşkilatlarının başarısızlığıyla meşhur Belçikalılar daha önce ülkelerinde suçla karıştığı ve terör bağlantısı tespit edildiği halde Bakraoui hakkında gerekli işlemi yapmadı. "Terör bağlantısını somutlaştıramadık" diyerek başarısızlıklarını itiraf da ettiler. Teröristin iade edildiği Hollanda ise "İncelememiz sürüyordu" kabilinden sade suya tirit bir cevap verdi.

Bakraoui, 22 Mart'ta Zaventem Havalimanı'nda canlı bomba saldırısı düzenledi. IŞİD imzalı terör saldırısı sonrası ortaya çıkan Belçika'nın Bakraoui konusunda Türkiye tarafından uyarıldığı gerçeği, terörle mücadele meselesinin küresel ölçekte firar-iade kısılcında nasıl sıkıştığını somut biçimde gösteriyor ve terörle mücadelenin neden başarılı olamadığı sorusunu izah ediyor.

Bu hafta Üç Boyutlu Portre'de özellikle Avrupa ülkelerinin sabikalı olduğu terörist iadeleri konusunun terörle mücadeleyi nasıl aksattığını örneklerle açıklayacağız. Türkiye'nin, Devrimci Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi (DHKP-C) başta olmak üzere sol terör örgütlerine ve PKK'ya mensup kişilerin iadesiyle ilgili olarak Belçika ve Avrupa ülkeleriyle sıkıntı yaşadığı malum. Avrupa ülkeleri bu konuda açıkça "Senin teröristin, benim teröristim" ayrımı yapıyor. Belçika, daha önce Sabancı suikastı sanığı DHKP-C'liler

Fehriye Erdal ve İsmail Akkol'u Ankara'nın onca girişimine rağmen Türkiye'ye iade etmemiştir. Erdal halen kayıp, Akkol ise Yunanistan'dan Türkiye'ye girdikten sonra Milli İstihbarat Teşkilatı'nın (MİT) Emniyet'e verdiği istihbarat üzerine yakalanmıştır. Belçika, DHKP-C'nin arşivini sakladığı bir yerdi. Yani örgüt bu ülkeyi bu kadar güvenli görüyordu. Brugge kenti yakınlarındaki bir örgüt evinde bulunan 300 klasörlük arşiv, Türkiye'nin yoğun istihbarat ve yargı diplomasisiyle alınabilmişti.

EMSAL TEŞKİL EDEBİLECEK İADE

Daha güvenli olduğu gerekçesiyle Brüksel'e iltica eden Paralel Yapı mensuplarını tekzip edencesine yapılan son intihar eylemleri teröre karşı tüm dünyanın acilen fikir ve eylem birliği içerisinde olması gerektiğini gözler önüne seriyor. Avrupa ülkelerinin Türkiye'de faaliyet gösteren sol terör örgütleri ve PKK'ya göz yumduğu, koruma sağladığı bilinen bir gerçek. Açıkça itiraf etmeseler bile istihbarat servislerinin genel stratejisinin bu olduğu biliniyor. Her nasılsa bu stratejiyle çelişen istisnai iade örnekleri de yok değil. Bir elin parmaklarını geçmeyen bu örneklerden birini belgelere dayanarak açıklayalım:

Geçtiğimiz yılın Nisan ayında Türkiye Komünist Partisi/Marksist Leninist (TKP/ML) örgütüne yönelik olarak Almanya merkezli bir operasyon gerçekleştirildi. Alman polisi, TKP/ML merkez komite üyeleri ve üst düzey sorumlularını gözaltına aldı. Operasyon neticesinde 7'si Almanya'da olmak üzere Fransa, Yunanistan ve İsviçre'de toplam 13 örgüt mensubu tutuklandı. Zanlılarla ilgili suçlamaları içeren fezleke kabul edildi. Davanın ilk duruşması 13 Mayıs 2016'da yapılacak.

Operasyon kapsamında İsviçre'de gözaltına alınan TKP/ML mensubu Mehmet Y., Almanya'nın talebi ve İsviçre Federal

Mahkemesi'nin kararı üzerine 8 Mart 2016'da Almanya'ya iade edildi. İsviçre Federal Mahkemesi, Avrupa ülkelerinde pek rastlanmayan türden iade kararını verirken not düşülmesi gereken gerekçeler ileri sürdü. Kararda;

- TKP/ML-TİKKO'ya isnat edilen suçların ağırlığının, devlet baskısına karşı meşru direniş sınırlarını fazlasıyla aştığı kanaatine varıldığı,
- İsviçre'de ve Almanya'da örgütün yönetiminde yer alan, buralarda örgüt için propaganda yapan ve para toplayan Türk'ün tavrının bu yüzden 'siyasi suç' olarak nitelendirilemeyeceğine karar verildiği (Siyasi suç, Avrupa hukuk literatüründe iade yolunu tıkayan bir kavram. Çoğu teröristi siyasi suçlu olarak gördükleri için iade etmiyorlar. Ama burada öyle olmamış.)
- TKP/ML'nin suç örgütü olarak görülmesi gerektiğine kanaat getirildiği,
- Örgütün IŞİD'in aksine ne İsviçre'de ne de başka bir Avrupa ülkesinde terör örgütü olarak kabul edilmemiş olmasının bu durumu değiştirmeyeceği,
- Mülteci olarak kabul edilenlerin suç soruşturmalarında dokunulmazlıkları bulunmadığı ve topraklarında suç işlediği devletlere iade edilebileceği yönünde görüşler yer aldı. (Türkiye'den mülteci olarak Avrupa'ya gidenleri de, isterlerse Türkiye'ye de iade edebilirler demek ki!)

PKK TERÖRÜNÜ YILLARCA GÖRMEDİLER!

Kararda ayrıca bir insanın 'özgürlük savaşçısı' olması ile 'terörist' olması arasındaki ince farkın 'özgürlük savaşçı'nda kullandığı yöntemlere bağlı olduğu gibi nereye çekerseniz oraya gidecek ibareler de var. Yine de söz konusu karar ve gerekçeleri, Avrupa hukukunun terör örgütlerine ve teröristlere yaklaşımı

açısından yeni bir duruma işaret ediyor. "Yetmez ama evet" dedirtecek önemli bir gelişme. Çünkü AB terör örgütleri listesine girmeyen, ancak Türkiye tarafından iadeleri istenen terör örgütü mensupları açısından emsal teşkil edebilecek bir karar bu. Karar, bu yönüyle Avrupa devletleri üzerinde hukuki ve diplomatik baskı unsuru olarak kullanılabilir. İade talebinde bulunan Türkiye olsaydı İsviçre aynı hassasiyeti gösterir miydi orası şüpheli tabii. Çünkü İsviçre hemen hemen bütün Avrupa ülkelerinin terör örgütü kabul ettiği PKK'yı terör örgütü olarak bile görmüyor. TKP/ML de İsviçre'nin terör örgütleri listesinde değil.

Zaten Türkiye, PKK'nın bir terör örgütü olduğunu dünya kamuoyuna kabul ettirebilmek için bile epey diplomatik çaba sarf etmişti. ABD Dışişleri Bakanlığı'nın Yabancı Terörist Örgütler listesine göre Washington'un PKK'yı terör örgütü olarak kabul ettiği tarih 10 Ağustos 1997. Yani ABD, örgütü Türkiye'de silahlı eylemlere başladıktan tam 13 yıl sonra terör örgütü olarak nitelendirmiş.

Almanya ise PKK'yı 1993 yılında terör örgütü kabul etti ve ülkedeki faaliyetlerini sözümlerine yasakladı. Ancak örgüt Almanya'da faaliyetlerine devam etti, ediyor. PKK'yı en geç terör örgütü kabul eden ülkelerden biri ise Avustralya. PKK terörünü görmek (!) için 17 Aralık 2005'e kadar beklemişler.

TÜRKİYE ELİNDEN KAÇIRDI, BULGARİSTAN VERMİYOR

Türkiye, suçlu iadesiyle ilgili en büyük sıkıntıları, anayasal düzeni yıkmak ve devleti ele geçirmeye yönelik faaliyetlerinden ötürü terör örgütü olarak kabul ettiği Paralel Devlet Yapılanması'nın (PDY) üyeleriyle ilgili olarak yaşıyor. Dünyanın çeşitli ülkelerine firar etmiş ve taleplere rağmen Türkiye'ye iade edilmeyen - başta Fethullah Gülen olmak üzere- yüzlerce Fethullahçı Terör Örgütü (FETÖ) yöneticisi var. Maalesef Türk yargısı, haklarında önce tutuksuz yargılama kararı verdiği Paralel Örgüt mensupları yurtdışına firar edince arama kararı çıkarıyor.

Bu arada atı alan Üsküdar'ı geçiyor. Bunun pek çok örneği var. PDY'li polis ve imamlar arasında tahliye olduktan sonra firar edenler bulunuyor. Biz bir örnek verelim: PDY'de etkin bir görevi olduğu bilinen Abdullah Büyük, Ağustos 2015'te 17 işadamlıyla birlikte İstanbul Üsküdar'da FSB isimli şirket binasında himmet toplantısı yaparken polis tarafından gözaltına alındı. Alındı ama tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılınca soluğu yurtdışında aldı. Eylül 2015'te yurtdışına firar etti, Şubat 2016'da avukatı vasıtasıyla Bulgaristan'a siyasi sığınma talebinde bulundu. Kendine avukat olarak da Bulgar Başbakanı Boyko Borisov ve Ekonomi Bakanı Bojidar Lukarski'nin de vekilliğini üstlenmiş olan Dimitar Markovski'yi tuttu.

Bulgar yargısı iltica başvurusu üzerine Abdullah Büyük'ü gözaltına aldı ve kendi mahkemesinde yargılamaya başladı. Çünkü Büyük neticede Türkiye'de aranıyordu. Bulgarlar, Abdullah Büyük'ü yargılasa da Türkiye'nin iade talebine olumlu yanıt vermediler. Sofya Bölgesi Mahkemesi, savunmanın argümanlarını dinleyince ilk oturumda iade talebinin reddine karar verdi. Mahkeme hâkimi Velichka Tsanova, Bulgaristan Ceza Kanunu'nun 7. maddesini gerekçe göstererek iade talebi 'siyasi' içerikli olduğu için ret kararı verdi. Şimdi Türkiye'nin itiraz hakkı var. Ancak Bulgarlar Abdullah Büyük'ü kolay kolay

vermeyeceklerdir.

TERÖRÜ KULLANIŞLI GÖREN DEVLETLER

PKK'yı ancak 2005 yılında terör örgütü olarak kabul eden Avustralya ise ülkesindeki Paralel Yapı mensuplarını iade etmek şöyle dursun Türkiye'yi PDY'ye yönelik hukuki tasarruflarından ötürü eleştiriyor. Merkezi Sydney'de bulunan Avustralya Hâkimler Birliği (Judicial Conference of Australia) Başkanı Steven Rares, hapis yatan PDY üyelerini korsan bir kararla tahliye etmeye çalışan Paralel yargı mensupları Mustafa Başer ve Metin Özçelik'in tutuklanmasını kınayan bir açıklama yaptı geçen ay. Rares, hâkimlerin tutuklanmasının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne, hatta TC Anayasası'na aykırı olduğunu söyleyebilecek kadar da ileri gitti.

Türkiye, devleti tehdit eden bir terör örgütü olarak kabul ettiği Paralel Yapı'nın bir örgüt olduğunu dünyaya kabul ettirebilmiş değil. PDY'nin dış bağlantıları düşünüldüğünde bu, o kadar da kolay görünmüyor. CIA'in eski Türkiye uzmanı Henri Barkey'in, devlete ait silahları Jandarma personeli üzerinden bir başka devlet kurumuna -MİT'e- doğrultan ve bu yönüyle devletin silahını devlete karşı kullanan bir örgüt olan Paralel Yapı için "Örgüt değildir" diyor. Hocası Graham Fuller'la birlikte Paralel Yapı'ya destek veren ABD derin devlet prenslerinden Barkey'in bizatihi besledikleri bir yapıya terör örgütü demesi beklenemez. Ama bu yaklaşım, terörün kullanışlı olarak görülmesinin terörle mücadelede maliyetini göstermesi açısından önemli. Bu nedenle teröre terör denilmesini sağlayacak konsensüsten önce ABD'siyle, Avrupa ülkeleriyle, Rusya'sıyla devletlerin gizli servislerinin örgütleri kullanışlı bir enstrüman olarak görmekten vazgeçmesi gerekiyor. İlk fasıl bu. Ancak ondan sonra fikri konsensüs ve eylem birliği fasıllarına geçilebilir. Yani oralara daha çok yol var. Bir başka deyişle terörle uluslararası mücadele, Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine kabul edilmesi kadar zor bir şey. Bizi üyeliğe almasalar da olur, terörle mücadelemizde engel çıkarmasınlar yeter.

Yasal Uyarı: *Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.*

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **İntihar terörizminin anatomisi (20.3.2016)**
- > **Gülen'in Humeyni çelişkisi (13.3.2016)**
- > **MİT TIR'larının sırları (6.3.2016)**

SABAH

